

СТРУКТУРА ФАКТОРІВ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВАКЦИНАЦІЮ ПРОТИ COVID-19

Нікитенко Т. В., Жаботинська Н. В., Кіреєв І. В.

*Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
Навчально-науковий інститут прикладної фармації, м. Харків, Україна
Кафедра фармакології та фармакотерапії
bronkevih@gmail.com*

За даними ВООЗ вакцинація є найбільш ефективним методом стримування пандемії COVID-19, яка була оголошена в березні 2020 року. Але темпи вакцинації в усьому світі є не однаковими, в більшості країн – незадовільними.

Станом на 8 жовтня 2021 року в Україні від коронавірусної хвороби зробили майже 13,5 млн. щеплень [<https://zaxid.net/news/>].

Вчені всього світу активно почали вивчати фактори, які впливають на прийняття рішення людьми про вакцинацію проти коронавірусної хвороби. Це зумовлено тим, що розуміння бар'єрів і факторів, що сприяють вакцинації, є вирішальним кроком в реалізації ефективного впливу на рівень вакцинації.

Метою нашої роботи є аналіз доступних результатів досліджень, присвячених вивченню та систематизації факторів, які впливають на поширення вакцинації.

Матеріали та методи. Нами було вивчено 17 іноземних літературних джерел. На жаль, вітчизняних досліджень присвячених вивченню активності людей щодо вакцинації проти COVID-19 нами знайдено не було.

Результати. Аналізуючи дані літератури було визначено принципову структуру факторів, які мають істотний вплив на прийняття людьми рішення щодо вакцинації. Виділяють соціально-демографічні фактори: вік, стать, сімейний стан, рівень доходу, освіта, наявність медичної страховки.

Другу групу складають фактори, які пов'язані з поінформованістю про пандемію COVID-19 та безпосередньо про вакцинацію: наявність інформації про наявність вакцини та місце проведення вакцинації; рівень довіри до рекомендації, яку надають всесвітні та державні медичні інституції; довіра інформації, щодо ефективності та безпечності вакцин. В окрему групу об'єднуються фактори, які пов'язані із самими вакцинами: можливість розвитку побічної дії; рівень ефективності вакцин; тривалість клінічних досліджень вакцин; місце розробки та вартість вакцини; особисті переконання щодо вакцинації та попередній досвід щодо щеплень проти інших інфекційних захворювань.

Також були виділені фактори, які пов'язані з коронавірусною хворобою: сприйняття COVID-19, як дійсної небезпеки; вже перенесена коронавірусна хвороба як особисто так і найближчими родичами.

Висновки. Вивчення виявлених факторів, які мають вплив прийняття людьми вакцинації, дозволить розробити ефективні стратегії підвищення прихильності до вакцинації не тільки проти COVID-19, але і проти інших захворювань.